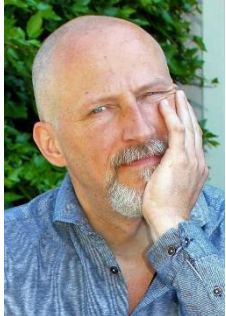

Frank Okker is de biograaf van Willem Walraven (*Dirksland tussen de doerians*, Amsterdam 2000, tevens dissertatie), Madelon Székely-Lulofs (*Tumult*, Amsterdam 2008) en Gerret Rouffaer (*Rouffaer, de laatste Indische ontdekkingsreiziger*, Amsterdam 2015).

Recent schreef hij over de grote Indiëreis van de politicus H.H. van Kol in het *Indies Tijdschrift* en *Indische Letteren* en over de Indonesische ervaringen uit 1951 van de Franse schrijver Roger Vailland in *De Parelduiker*.

Foto Andrés Pardo

Samenvatting Het waren beslist geen rustige jaren die Madelon Lulofs als vrouw van een assistent bij een grote Amerikaanse rubberonderneming in Medan doorbracht. Ze nam intensief deel aan de beruchte losbandige plantersfeesten die zij even beeldend als kritisch beschreef in haar latere succesroman *Rubber*. In dezelfde periode maakte ze haar literaire debuut in het tijdschrift *Sumatra*. Madelon schreef haar verhalen in het redactielokaal te Medan dat zij 'een ongezellig hok' noemde. Maar juist deze plek vormde het decor van de onstuimige liefde die opbloeide tussen haar en de Hongaar László Székely.

Dagvoorzitter Geert Onno Prins studeerde koloniale en postkoloniale literatuur in Leiden en Amherst, Massachusetts, was 25 jaar uitgever van het Indische maandblad *Moesson*, is tegenwoordig medewerker publiek bij Museum Bronbeek en werkt in zijn vrije tijd aan een biografie van schrijver, bestuursambtenaar en diplomaat H.J. Friedericy (1900-1962)

Foto Suzanne van Hattum

Themazondag seizoen 2023-2024:
26-11-2023
28-01-2024
25-02-2024
24-03-2024

Themazondag *Medan, toen en nu*

30 april 2023

- 10.00 – 11.00 Ontvangst met koffie of thee en spekkoek
- 11.00 – 11.05 Opening door dagvoorzitter Geert Onno Prins
- 11.05 – 11.35 Mark Loderichs: *Medan en de Oostkust van Sumatra. Een afwijkend koloniaal verhaal*
- 11.35 – 12.05 Frans Leidelmeijer: *Medan, ontstaan door de rijkdom van de tabaks- en rubbercultuur*
- 12.05 – 14.00 pauze met Indisch lunchbuffet
- 14.00 – 14.30 Hasti Tarekat: *Medan, toen en nu*
- 14.30 – 15.00 Frank Okker: *Madelon en Medan, een explosief mengsel*
- 15.00 Afsluiting door dagvoorzitter Geert Onno Prins

De Themazondagen worden georganiseerd door een samenwerkingsverband van de stichtingen Klein Bronbeek, Indisch Erfgoed en Kumpulan, en Museum Bronbeek.

Kumpulan

Ministerie van Defensie

Actuele informatie op de websites van [Reünie- en Congrescentrum Kumpulan](#) en de [Stichting Indisch Erfgoed](#)

Medan, toen en nu

Het woord *medan* of plein, veld of vlakte, geeft de ligging van de gelijknamige hoofdstad van de provincie Noord Sumatra aan. Volgens de Engelsman John Anderson was Medan een dorp met zo'n 200 inwoners, zoals is te lezen in *Mission to The East Coast of Sumatra* (1823). De Nederlander Volker zag er regenwouden en moerassen. Maar Jacob Nienhuys en Pieter Wilhelm Janssen vonden het gebied geschikt voor tabak. Anderen ook voor rubber, palmolie, sisal en thee. Medan werd een stad met prestigieuze gebouwen. Buiten de stad woonden de Europese planters die winsten maakten over de rug van hun arbeiders, de koelies. De schoonheid van het toenmalige Medan had twee gezichten.

Mark Loderichs is historicus en buitenpromovendus bij het Instituut voor Geschiedenis van de Universiteit Leiden. Hij schrijft een proefschrift met de titel 'Benteng, barisan en mobiele colonne. De Nederlandse militaire strategie tijdens de Javaoorlog, 1825-1830'. Zijn laatste publicatie was een bijdrage aan Petra Groen, Anita van Dissel, Mark Loderichs, Rémy Limpach en Thijs Brocades Zaalberg, *Krijgsgeweld en kolonie. Opkomst en ondergang van Nederland als koloniale mogendheid 1816-2010* (Amsterdam 2021). Mark Loderichs is getrouwd en heeft drie kinderen.

Foto Ingrid Kockx

Samenvatting De geschiedenis van de stad Medan – en de Oostkust van Sumatra waarvan zij de hoofdplaats was – wijkt in de koloniale periode af van Java en de andere eilanden in de archipel. In de lezing gaat hij nader in op die verschillen. Het ontstaan van de stad komt aan de orde en de spectaculaire economische ontwikkeling van het gebied. We staan ook stil bij de beruchte Koelie-ordinantie met haar Poenale Sanctie, die in de tijd zelf al zeer omstrepen was. En tot slot kijken we naar de gevolgen van het groeiende belang van Sumatra voor de defensie van Nederlands-Indië.

Frans Leidelmeijer, kunsthandelaar, expert, publicist in ruste, is gespecialiseerd in de Nederlandse bijdragen aan de vernieuwingen in de toegepaste kunst 1890-1940. Hij werkte in die hoedanigheid van 1990-2016 voor het tv-programma 'Tussen kunst en kitsch' en gaf lezingen over de invloed van de Indonesische cultuur op de Nederlandse toegepaste kunst en architectuur 1890-1940. Frans Leidelmeijer heeft recent twee documentaires met filmer Bie Muusze gemaakt over de beïnvloeding van de Indonesische-Nederlandse cultuur, getiteld Kruisbestuiving 1 en 2.

Samenvatting De stad Medan is letterlijk ontworsteld uit de jungle. Dankzij de miljoenen die door de plantage-economie werden verdiend, werd het een centrum van deze activiteiten waardoor hoofdkantoren van deze bedrijven, banken, dienstverlenende bedrijven en woningen voor de medewerkers nodig waren die door Nederlandse architecten werden ontworpen. Zo ontstond er een Europese stad. Op Hari Besar kwamen de planters en opzichters die 14 dagen lang keihard hadden gewerkt in de bushbush, de bloemetjes buiten zetten, bijvoorbeeld in hotel De Boer.

Het refrein uit het lied 'Hari Besar' van Koos Speenhoff uit 1930 geeft goed de sfeer weg: *Vooruit – drink uit / Je splitje en je paitje / Je kouwe nattigheidje / De soesah is gedaan / Er is geen beter leven / Voor elke Deliaan / Dan met hari besar / In Medan aan de fuif te gaan.*

Hasti Tarekat heeft sociale geografie en ruimtelijke ordening gestudeerd. Ze onderzoekt de regulering van beschermde historische gebouwen. Ze richtte 'Heritage hands-on' op, een adviesbureau gespecialiseerd in capaciteitsopbouw en empowerment van culturele erfgoedbewegingen. Ze is mede-oprichter van 'Sumatra Heritage Trust' en 'Pan-Sumatra Network for Heritage Conservation', een netwerk voor overheids-, niet-gouvernementele en particuliere instellingen op Sumatra. Hasti Tarekat is vicevoorzitter van de adviesraad van ANIH (Asian Network for Industrial Heritage) en nationaal contactpersoon van Indonesië voor TICCIH (The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage). Haar inzet voor de renovatie van een historische brug in Medan is beloond met de UNESCO Asia Pacific Heritage Award for Merit.

Samenvatting Gebaseerd op het boek *Medan. Beeld van een stad* van M.A. Loderichs e.a., toont Hasti Tarekat foto's van het huidige Medan. Waarbij ze in samenwerking met het Sumatra Heritage Trust een toelichting geeft van de staat waarin de straat of de gebouwen verkeren.